

„Pápai művésziskola”

A. Tóth Sándor festőművész a fej arányosságairól beszél tanítványainak.

Agitációs munka Lovászpatonán

Az utóbbi időben Lovászpatonán közegben megérettült és rendszeressé vált az agitációs munka. Már az ősszel népművelő csoportokat hoztak létre, amelyeknek tagjai hetente felkeresték a területre velük az időszerteltemvásokat. Alakult falijúság, hangshiradó bizottság, és külön bizottság a kulturális munka segítésére.

A falijúság bizottság a községben három helyen — a tanácsházánál, a termelőszövetkezet iródajánál és a művelődési otthonnál — üvegajtos falijúságokat helyezt el, amelyeken mindig friss anyagok vannak!

A kulturális munka segítésére alakult bizottság feladata a különböző szakkörök — tánc, ének, kar, zeneoktatás, színháztársas — támogatása, hozzájáruló „felelősök” megbízásával. A téli időszakban gazdag művelődési és szórakozási programban van részük a lovászpatonalainak.

Hamarosan népszerűvé vált a „falurádió” — a hangshiradó — minden péntek esti egy óra között műsora. A műsorban különösen lezessen a szavalarok, a termelőszövetkezettel foglalkozó páros jelenetek és a szávküldi számok.

3352 előadás, 176 000 haligató

— A TIT 1960. évi mérlege —

Négy tanteremből tíz

Rajz — modell után

A közelműltben alakult át Pad-úti szertartás céljára sem kell anyagunkon rendelkezésének egy új hely, mint amennyit a ter-rajz erre szánt.

Igy néztek ki az épületek mindaddig, amíg a hivatalosan nem tudtuk meg, hogy a helyiséget biztosították oktatás céljaira. Az eredmény: megszűnt a kétféleképpen, hogy a társas, világiós diágszertartásokat is minden általános iskolás délelőtti lehet oktatási célra használni. Az-után!

Wachsmann Ferenc, megyénk első rovarráza

Négyven évvel ezelőtt, 1911-ben a Rovartani Lapok című lapja grászkerekesen jelent meg: meghalt Wachsmann Ferenc, a neves rovarráza.

Wachsmann Ferenc 1837-ben született a Komárom megyei Ács községben. Középsőiskolái Pósonyban végezte el, ahol Kornhuber Gusztáv természetrajz tanár kedvelte fel benne az állatok, ki-váltképp pedig a rovarok iránti érdeklődését. Érdeklődése csakhamar szenvedélyévé vált, amiről sokasán tudott szabadulni. Mémóriái tanulmányai-nak befejezése után hamarosan az állományváltá-hoz került. Mint építészvezető mérnök részt vett a múlt század második felének nagy vasútépítési vállalkozásaiban, így például a Budapest—Vesz-prém—Szombathely—Graz vasútvonal tervezésé-ben.

Még diák korában érte egy olyan esemény, mely a magyar állatvilág ismerete szempontjából is nevezetes. Neki jutott az a szerencse, hogy az utolsó magyarországi hódol láthassa.

Mint memóriák hívataltal tevékenységet során megfordult, mindig tudott írói szakítani arra, hogy szennvedélyét kielégthesse. Kirándult munkahelyé-nek környékére, ahol mindenféle rovarokat, első-sorban pedig kedvenceit: a különböző bogaratát gyűjtötte. Gyűjteménye — az akkori ismeretek sze-rint — feljelle majd nem a teljes bogárfaunánkat. Gyűjteményében igen sok olyan bogár volt, me-lyet a Magas-Bakonyban, illetve Pápa környékén talált. Szeretett ezen a vidéken tartózkodni. A Bu-dapest—Veszprém—Szombathely—Graz-i vasútvon-

Miért bosszankodnak Kamondon?

Szép a kamondi művelődési otthon, büszkék is rá a helybeliek. A közel félmillió beru-házással — ebből 55 ezer fo-rint társadalmi munkával, és 80 ezer forint értékű helyi anyagból — épült létesítmény kielégíti a falu igényeit. A kinoszobával — amelyben televízió, lemeztároló, rádió, sakk-táblához — könyvtárral és nagyteremmel rendelkező épü-leben az utóbbi időben mégis sokszor bosszankodnak az em-berék.

Az emberek megelégedése in-dokolt és jogos. Hetenként egy-szer a művelődési otthon nagy-teremben összejönnek, azután csalódottan kénytelenek hazaa-menni. „Mégint becsaptak ben-nünk!” „Médig ének vissza a vajon milyen kifogást hallunk?” Ilyen és ehhez hasonló meg-féyzéseket lehet hallani a ne-hány órai használati várakozás után.

A pártszervezet és a tanács-vezetői egyetértéssel az embe-rekkel. Őket még az is bossz-szantja, hogy sok áramot és tü-zelőt pazarolnak el egy-egy el-maradt filmelőadás napján.

— El lehet képzelné — mond-ja a tanács elnöke, Szabó Gyu-la elvtárs —, milyen sok pénz kell egy 300 személyes nagyter-em bemelegítéséhez. Mindez mellett 16 villanyégő is fo-

sikerült a hosszú éves 7—800-as átlagokat elhagyni. Ez a létreho-zott alap teremtette meg az 1959-es év döntő változásait az isme-retterjesztésben. A megyei tanács művelődésügyi osztálya, ugyanis szertejárta a TIT és egyéb szerve-zelet munkáját. Az ismeretter-jesztéssel foglalkozó szervek együttes erőfeszítésének eredményeként értük el 1959-ben az 1721-es szintet. Az 1960-as év tehát en-nel majdnem kétszerese.

Mindez azonban nem árnyé-sok, ha a haligatószám létszámá-nak növelésében nem értünk vol-na el sikereket. Nézzük csak az utóbbi két év eredményeit.

1959-ben az említett előadáso-kat 96 593 dolgozó hallgatta végig. Ez az egyébként nem alacsony létszám a múlt év-ben 176 ezerre emelkedett, ami a megye lakosságának kb. a felét teszi ki.

Ezerint egy előadásra átlag 52 ember vett részt. Ez, sajnos, nem a legjobb. A fentiekben vázolt számszerű növekedéselle a haliga-tói átlag nem tartott kellemő lé-pést. A jövő feladatait éppen azt kell kijelölni, hogy a haliga-tói átlag arányosan emelkedjen az előadások számával.

A területi elosztásban rendkívül egészséges változást sikerült el-érni. Ugyanis az 1958-ban meg-tartott előadások 6—7 százaléka esett a közéleti művelődési otthonokra. A hatvanas években már elértük azt, hogy körülbéli fele jutott falura. Ez azt hiszem ele-ven bizonyíték a falusi lakosság kultúrális igényeinek igazolására. A további tendencia még inkább az, hogy a falusi előadások szá-ma növekedjék.

Változott, s az előzőekkel együtt javult a szakosztályok munkája, főként az agrónó-miai, műszaki, nemzeti-politikai és a filozófiai szak-osztályoké.

A filozófiai és nemzetközi szak-csoportok előadásainak fő érde-me és értéke az, hogy a közvetlen felemült, élő világnézet, vallási, s politikai kérdésekkel foglalkoz-tak. Egyre jobban kiszorultak a tartalmatlan, üres előadások, he-lyükre befőtötték a mai kornak megfelelő témákat, mint például „Mi a világnézet?”, „Mi az em-beni élet célja?”, „Mi a hazafi-ság?”. A vallás keletkezésé” stb..

3352 előadás, 176 000 haligató

— A TIT 1960. évi mérlege —

sem, hogy a legjobb helyen — igaz egyelőre csak a népszerű fal-vakban — sikerült állandó nem-zetközi tájékoztató jellegű előadá-sokat tartani. Ez ugyan ered-mény, de még nem megfelelő, ennél többet várnak az embe-rek: azt, hogy legalább 4—6 hetenként minden faluban le-gyen előadás a legfontosabb, s legirányzóbb nemzetközi ese-ményekről.

Sokkal több előadást tartunk a Szovjetunió felé, mint előzőleg, elhanyagolható, évfordulók-sím, réven, de a jövőben figyelem-mel kell kísérni a szovjet élet napi eseményeit is.

A jársok között a legjobb ered-ményt a tapolcai és a keszthelyi érte el.

Az ipartelepnek környékén a legeredményesebb ismeretterjesz-tő munkát Pértúrdón és Varpaló-tón tudtuk elvégezni. Itt rendszeresen al-kalmazkodnak a dolgozók külön-féle rétegeknek igényeire. A munkaközpontok jól bevált rendszerét sikerült beállítani az ismeretterjesztő munkákban.

A városi művelődési otthonok között első hely illeti meg a Veszprémi Kistalpai Művelő-dési Otthont, ahol minden ho-napban legalább 6—7 előadás zajlik le, néha 350—400 hall-gató előtt.

A jobb városi és üzemi művelő-dési hazák az 1960-as években igen gyümölcsöző lépésre szánták el-magukat. Patronáló szerepet vál-lalnak egy-két falusi művelődési otthonban. Munkájuk előmozdítá-sára. Ennek már komoly eredmé-nyei mutatkoznak. Olyan helye-ken is sikerült az ismeretterjesz-tő munkát beindítani, ahol eddig nem sok történt.

Osszefoglalva: e néhány gond-lat csak vázlatos képet ad a me-gyénkben folyó ismeretterjesztő munkáról, mégis tükrözi talán a megítelt állapotot.

Előbbre lépni, most már első-sorban tartalmi szempontból kell.

Fontos, hogy az ismeretterjesz-kes-ben érdekelt összes szervek mun-káját meg többé-kevésbé össze-szinkronizálják a közös, mindnyá-junkat érdeklő cél érdekében, szo-cializmust építő társadalmunk, az emberek tudatának fejlesztéséért.

A TIT Veszprém megyei Szervezetének sz. titkára Kiss Gyula

Papp Jenő
Veszprém, Bakonyi Múzeum